

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie protestu wyborczego S. I.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
18 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Aleksander Stępkowski Adam Redzik Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

I.

I.1. S. I. (dalej także: Wnosząca protest), 9 czerwca 2025 r. wniosła protest dotyczący wyborów Prezydenta RP, w którym sformułowała zarzut możliwego naruszenia rzetelności i uczciwości procesu wyborczego.

Wnosząca protest wniosła o: stwierdzenie nieważności wyborów Prezydenta RP z powodu naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego mających istotny wpływ na wynik wyborów; przeprowadzenie ponownego przeliczenia głosów we wszystkich okręgach; zbadanie wpływu zorganizowanej kampanii dezinformacyjnej prowadzonej za pośrednictwem aplikacji T. mogącej naruszyć

zasadę równości i uczciwości wyborów; zbadanie użycia nielegalnej aplikacji do weryfikacji zaświadczeń upoważniających do głosowania.

I.2. W uzasadnieniu Wnosząca protest odniosła się do kwestii błędnego wpisywania wyników do protokołów obwodowych komisji wyborczych, nieuzasadnionego unieważniania głosów oraz ogólnych nieprawidłowości w liczeniu głosów. Wskazała, że wyniki statystyczne w ponad 3000 komisji wyborczych budzą niepokój i mogą świadczyć o błędach lub celowej manipulacji – w szczególności wobec pojawiających się w mediach informacji dotyczących używania przez członków obwodowych komisji wyborczych nielegalnej aplikacji do kontroli zaświadczeń upoważniających do głosowania, czego skutkiem była nieuzasadniona odmowa wydania kart do głosowania niektórym z wyborców. Wnosząca protest zwróciła również uwagę na możliwość manipulacji informacyjnej w mediach społecznościowych jaka została zaobserwowana w kampanii przedwyborczej (platformie T.), a która to polegała na używaniu algorytmów wyraźnie promujących treści na rzecz jednego z kandydatów.

II.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

II.1. Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (dalej także: k.wyb.) oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Materialnoprawne podstawy protestu wyborczego określone są w art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb. zgodnie z którym przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

- 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub
- 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Wymagania formalne protestu określono w art. 321 k.wyb. zgodnie z którym protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą (dalej także: PKW), przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego (§ 1). Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

II.2. Protest powinien nadto spełniać warunki pisma procesowego określone w art. 126 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm., dalej także: k.p.c.). Protest wyborczy, jako pierwsze pismo w sprawie, powinien zatem zawierać m.in. numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go nie mając takiego obowiązku (art. 126 § 2 pkt 2 k.p.c.).

Z uchwały Sądu Najwyższego z 25 października 2023 r. wydanej w sprawie o sygn. I NZP 8/23, mającej moc zasady prawnej, wynika, że w postępowaniu z protestów nie wzywa się do usunięcia braków formalnych, a przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 k.p.c. nie mają zastosowania.

II.3. Wnosząca protest nie dopełniła warunków formalnych wynikających z brzmienia art. 126 § 2 pkt 2 k.p.c., tj. nie wskazała swojego numeru PESEL. Wniesiony przez nią protest jest zatem obarczony nieusuwalnym

brakiem formalnym, co musiało skutkować pozostawieniem protestu bez dalszego biegu (art. 322 § 1 k.wyb).

II.4. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że Wnosząca protest nie przedstawiła, ani nie przywołała żadnych dowodów na potwierdzenie stawianych przez nią zarzutów. Zarzuty te mają charakter abstrakcyjny i odnoszą się do potencjalnych naruszeń prawa wyborczego w skali całego kraju, które nie mają żadnego związku z osobą wnoszącą protest. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest pogląd zgodnie z którym protest wyborczy – jako środek procesowy o indywidualno-konkretnym charakterze – nie może stawiać ogólnych zarzutów co do potencjalnych naruszeń prawa wyborczego (np. postanowienie SN z 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19).

II.5. Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 1 k.wyb., orzekł jak w sentencji.

[a.]

Aleksander Stępkowski Adam Redzik Paweł Wojciechowski